

Cykelkort for småøerne er på gaden!

Nu udkommer tre foldere med cykelkort for småøerne omkring henholdsvis Fyn, Jylland og Sjælland.

Cykelture på småøerne er kendetegnet ved små ruter ad listige stier, masser af hav – og desuden en mangfoldighed af natur- og kulturtilbud.

De tre cykelkort er en appetitvækker og giver et overblik over småøerne i hver landsdel. Folderne giver en introduktion til de enkelte småøer med en orientering, om hvad man kan forvente at møde på øerne – og kan desuden sagtens anvendes af mange andre gæster end blot de tohjulede.

Vil du samle på småøer?

Sideløbende med cykelkortene er der lavet et „Ø-pas“. Ideen er, at man kan „samle på småøer“ med ø-passet, dels for sin egen fornøjelses skyld, dels kan man, hvis man besøger fire øer inden årets udgang, i 2013 få refunderet udgiften til transport af person og cykel til den fjerde tur til en af småøerne. Læs mere om ø-passet her: www.danske-smaaoer.dk. Cykelkortene og Ø-pas er udarbejdet i forbindelse med Ø-sammenslutningens cykelprojekt, der er en del af vejdirektorens cykelpulje.

Cykelkortene og Ø-passet fås på udvalgte turistbureauer, hos Dansk

Cyklistforbund samt selvfølgelig ved henvendelse til Sammenslutningen af Danske Småøer: sekretariatet@danske-smaaoer.dk eller tlf. 62 51 39 93. Desuden har hver ø fået tilsendt ø-pas og et antal foldere.

Som en del af projektet er der også udviklet en online service, hvor man kan finde cykelture på småøerne: Klik ind på Cyklistforbundets platform cyclistic.dk og læs mere om cykelruter og interessepunkter. Her kan du også lave også din helt egen cykelrute.

Småøerne sat på landkortet

Kommentar af Dorthe Winther

En vellykket generalforsamlingsweek-end er vel overstået. Beboerne på Orø kunne bare det hele – sørge for godt vejr, god forplejning, hyggeligt samvær og en alternativ rundtur på øen lørdag formiddag. Strynø bød ind på generalforsamlingen den 24.-25. maj 2014, hvor vi samtidig kan fejre Ø-sammenslutningens 40 års jubilæum.

Erhvervspolitik

På sidste års generalforsamling vedtog vi, at erhvervs- og beskæftigelsespolitik skulle være et højt prioriteret arbejdsområde, og derfor var den naturligvis en del af beretningen på dette års generalforsamling (se hele beretningen på www.danske-smaaer.dk).

Vi har i det forløbne år arbejdet med turisme – dels det forprojekt, som bl.a. var en kortlægning af turismeaktører på de syddanske småøer og potentialet for disse og dels en ansøgning om støtte til en turismeambassadør, der kunne øge samarbejde gennem f.eks. fælles pakke-ture, sætte fokus på kompetenceudvikling hos ø-virksomhederne og på ø-kvalitet i form af et spørgeskema til publikum. Efter et afslag fra Grøn vækstpuljen er vi i gang med at gennemskrive projektet igen, således at vi alligevel kan få gennemført noget af projektet.

Spørgeskemaerne om ø-kvalitet er blevet en del af vores cykelprojekt og ligger på færgerne eller i butikker på øerne. Vi håber på mange tilbagemeldinger, idet vi har brug for disse data, når vi skal underbygge vores fremtidige ansøgninger.

Høring om strandbeskyttelseslinjen

Et andet prioriteret mål inden for erhvervs- og beskæftigelsespolitikken er rammebetingelserne for opretholdelse og udvikling af erhverv. Herunder er nævnt, at vi skal sætte fokus på 300m zonen – den såkaldte strandbeskyttelseslinje, som jo „forudsættes administreret relativt mere lempeligt på små øer, når forholdene og hensynet til øernes erhvervs-mæssige udvikling kræver det“.

Udvalget for Småøer besluttede efter mange henvendelser fra os og fra øboere at lave en høring, hvor bl.a. en kontorchef fra Miljøministeriet, professor Peter Pagh

fra Københavns Universitet, Jan Bendix fra Venø og jeg var oplægsholdere med efterfølgende debat.

Professor Peter Pagh udtrykte det på den måde, at alle sager er afgjort efter loven, der er ikke noget at komme efter. Men ofte henviser Naturstyrelsen til, at der gives afslag på dispensationsansøgningerne af hensyn til præcedens – altså det, „at man ville kunne henvise til, at andre har fået lov, så vil vi også have lov“ – ja det er jo rigtig svært at gøre noget ved.

Peter Pagh udtrykte det sådan, at det virker som om, at Naturstyrelsen siger: „Vi kan ikke forklare noget normalt menneske, hvorfor vi ender der (altså med et afslag), så vi henviser til præcedens“. Det er selvfølgelig en noget bastant udtalelse, men den satte sagen på spidsen: Øboere oplever, at der gives automatiske afslag, hvor det virker som om, der ikke har fundet en reel behandling sted. På en sådan udvalgshøring er der ikke en egentlig politisk debat – den tager politikerne bagefter. Vi ved dog, at man har stillet en række spørgsmål til Miljøministeren og at man, afhængig af de svar man får, efterfølgende vil kalde ministeren i samråd,

Fra vores egen side har vi inviteret Miljøministeriet til at deltage fredag aften på vores repræsentantskabsmøde i november for at debattere, hvordan praksis er, og om der er nogen muligheder for fremadrettet at hjælpe ansøgninger igennem systemet.

Promovering af de danske småøer

Før første gang deltog Ø-sammenslutningen med egen stand i Folkemødet på Bornholm for at sætte fokus på småøerne som gode steder både at bo og besøge.

Vi fik en fantastisk placering på et hovedstrøg, og over en kop kaffe og hjemmebagte småkager besvarede formandskabet, bestyrelsesmedlemmer og sekretariatsleder spørgsmål og fortalte vidt og bredt om de danske småøer fra 9 morgen til 7 aften. Vi håber, at det giver afsmitning i sommerens turiststrøm på kort sigt og måske endda i øget bosætning på lang sigt. I al fald fik vi sat småøerne på landkortet.

Desuden havde vi arrangeret en række spændende debatter om bl.a. små skoler og den nye skolereform, færger, ø-kirker og små fødevarerproducenter. Alle med god politisk deltagelse fra bl.a. vores folketingsudvalg samt Kirkeminister Manu Sareen.

Det var nogle spændende og lærerige dage, og vi har gjort en masse erfaringer, som vi dels kan bruge, når vi i oktober skal deltage i Københavns Kulturnat i Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter og dels kan bruge, når bestyrelsen skal evaluere, om vi også til næste år skal være til stede på Folkemødet. En ting skal vi i al fald huske: Hjemmebagte små-ø-kager er et stort hit.

God sommer
dw.

Sommerferie i sekretariatet

Kontoret holder lukket i hele juli måned. Vi er tilbage den 5. august.

Bliv støttemedlem af Sammenslutningen af Danske Småøer

Interesserer du dig for de danske øer? Så tegn et støttemedlemskab og modtag Ø-Posten på din adresse. Det koster blot 150,- kr. om året. Kontakt sekretariatet på sekretariatet@danske-smaaer.dk, hvis det har interesse! Du kan også tilmelde dig nyhedsbrevet fra De Danske Småøer og se flere ø-nyheder på www.danske-smaaer.dk.

Politikerbesøg på Sejerø

I starten af maj tog seks politikere fra Udvalget for Landdistrikter og Øer sammen med Sammenslutningen af Danske Småøer og repræsentanter fra Region Sjælland og Kalundborg Kommune til Sejerø for at drøfte ø-politik med sejerøboerne.

Programmet bød på en rundtur til Sejerøs malkekvægsbedrift, fiskeri- og lystbådehavnen, golfbanen, Horsekær økologiske gåsefarm og derpå til idrætshuset og møde med Kalundborg Kommunes ø-udvalg. Eftermiddagen blev afsluttet med åbent møde i kulturhuset med sejerøboerne, hvor der blev stillet spørgsmål til bl.a. sagsbehandlingstider for LAG-midlerne, udbudsmateriale til vindmøllepark, færgefragt, beregningen af transporttid for arbejdsløse, der står til rådighed for arbejdsmarkedet (som pt. beregnes fra Havnsø og ikke fra rejsens start på øen), strandbeskyttelseslinien samt skarvens forvaltningsplan.

Dag to startede med rundvisning på øens Skole- og Børnehus med klassetrin til og med 7. klasse og derpå besøg på plejehjemmet, hvor også biblioteket har til huse. Udvalgets ø-besøg blev afsluttet med rundvisning i Sejerø kirke før hjemturen med færgen fredag middag. Det er altid afgørende at politikere får mulighed for selv at komme ud til småøerne og se og høre, hvad der foregår på øerne og får lejlighed til at tale med øboerne selv.

Øboere og politikere ved Sejerø kirke

Besøget på Sejerø var ingen undtagelse og viste endnu en gang, hvor vigtigt det er, at vi mødes på øerne med politikerne. Udvalgets medlemmer udviser stor interesse for småøerne, og de udfordringer vi mødes med, og tager de indtryk de får ved ø-besøgene med på tinge.

Is

Nyhedsbrev

Se flere ø-nyheder og tilmeld dig nyhedsbrevet fra Sammenslutningen af Danske Småøer på www.danske-smaoer.dk

Det litterære hjørne

Småøerne har i seneste tid inspireret både fastboende og udenøsforfattere

Venø-bo bliver skønlitterær forfatter

Steffen Kjær (41 år), lærer på Venø Efterskole igennem 10 år og venøbo har i april udgivet sin første skønlitterære bog. Det sker efter, at Steffen siden 2003 har brugt sine journalistiske evner til faglige artikler og bøger om sportsemner, hvor deres udøvere vover sig tæt på og også ind i mellem overskrider egne grænser. Med bogen „Vildmarken“ får læserne indblik i en fascinerende mandeverden, hvor det er naturen, der bestemmer, og hvor det enkelte menneskes betydning sættes i perspektiv. Adrenalin pumper hos forfatteren, i hovedpersonerne i „Vildmarken“ og nu snart også hos dens læsere.

Jan Bendix – Venø

Mågeprædikanten

Endnu en småø har inspireret til en ny udgivelse: Amerikanskfødte Peter B. Eckhardts roman Mågeprædikanten foregår på en lille dansk ø, der ligner Anholt til forveksling. Den handler i høj grad om mødet mellem et lille samfund og en „bedrevidende“ omverden repræsenteret af en amerikansk missionær. I bredere forstand, handler den egentligt om mødet mellem Danmark og den større verden, men i en overskuelig målestok. Læseren kan dog også læse den som en roman om kærlighed, personlig udvikling eller gensidig kulturchoke. Peter B. Eckhardt flyttede til Danmark som 18-årig og har boet her lige siden.

Steffen Kjær: **VILDMARKEN**.
Forlaget Turbine 2013.
ISBN 97887-7141-220-8, 200 sider.
www.steffenkjaer.com

Peter B. Eckhardt:
MÅGEPRÆDIKANTEN.
Forlaget Mellemsgaard 2013.
ISBN 978-87-93025-45-5, 225 sider.
peter@tisvilde.dk

Is

Lille fødevarenetværk – hvorhen nu?

Småøernes Fødevarenetværk (SFN) har afholdt sin årlige generalforsamling og konstituerende bestyrelsesmøde efterfølgende. Gitte Sørensen, Avernakø, blev nyvalgt til bestyrelsen, Britta Tarp og Martin Jørgensen, Skarø, valgte at udtræde, og Svend Aage Hansen, Aarø, og Laurids Siig Christensen, Sejerø, bekendtgjorde, at de kun fortsætter ét år. Kai Winter fortsætter, men ønskede at fratræde som formand, og bestyrelsen konstituerede sig med undertegnede som formand. Det besluttedes, at igangværende projekter afvikles i god ro og orden, og ingen nye igangsættes, førend nye kræfter i en bestyrelse kan påtage sig ansvaret for en gennemførelse. Med andre ord er der lagt op til et generationsskifte i det, som fra flere sider er blevet betegnet det mest innovative fødevarenetværk i Danmark. Med stafetten til dem, der forhåbentlig tager over, skal følge er par refleksioner over den tilbagelagte udvikling, og de udfordringer SFN og dets medlemmer står over for.

Ideen til SFN fødtes i 2003 af Martin Jørgen og Kai Winter, og SFN blev formelt stiftet på Fur i 2005. Afsættet var kulinarisk oplevelsesturisme, og det blev fulgt op af visionen, at småøers lokalitetsbestemte vilkår kunne omsættes i udviklingen af kvalitets egenart i fødevareproduktion. Varemærket Ø-specialiteter® opstod som banner og fælles markedsføringsportal for denne symbiose, nationalt og internationalt, og medlemmer af SFN har igennem årene markedsført de danske småøer og produkterne derfra flittigt. Ja, nogle siger, at producenterne har udnyttet småøernes iboende markedsføringsværdi til egen profilering,

og sandt er det, at intet steds er det som fødevareproducent lettere at få pressens opmærksomhed, og intets steds er det mere taknemmeligt at skabe synergi imellem turisme og fødevareproduktion end på danske småøer. Et faktum er det også, at ingen enkeltaktører har som fødevarespecialitetsproducenter formået at trække turister til deres respektive øer. Vi ved det – ingen grund til at hyre eksterne konsulenter!

At producere fødevarer med egenart i det mest strukturudviklede fødevareproducerende land i verden er en udfordring og indebærer, at man skal være klar til at gå hele vejen fra primærproduktion over forædling og markedsføring til distribution af varen. Ingen dansk småø er større end de største danske godser, men hvor godsejeren kan formulere og eksekvere sin egen vision, kræver en tilsvarende resultatorientering på småøerne – samvirke! – imellem beboere og imellem selvstændige virksomheder og med kommunerne. Ganske mange danske godser trodser strukturudviklingen og viser, hvor mange jobs der er i at kombinere primærproduktion med forædling af fødevarer på lokaliteten. Derimod har vi stadig til gode at opleve den første ø, som i fællesskab vedkender sig nødvendigheden og mulighederne og beslutter sig for at arbejde for en sådan strategi til opretholdelse af beskæftigelse på øen.

Flere producenter i SFN kan i dag kombinere primærproduktion med forarbejdning, markedsføring og distribution – og i de fleste tilfælde turisme. Nogle har i dag 1000-tallige skarer af turister årligt, som køber hele produktionen til priser, som ligger et pænt stykke over supermar-

kedsværdien, og andre producerer netop til supermarkeder og eksporterer i tilgift en væsentlig del af produktionen. Hvor udfordringen oprindeligt var markedsføring og salg, må de fleste producenter i dag melde udsolgt og dermed ude af stand til at udnytte de muligheder for afsætning, der er skabt. Producenter i resten af verden misunder os denne situation! Flere småøproducenter må imidlertid konstatere at behovet for vækst indebærer, at produktionen må flytte væk fra øen. Som medlem af bestyrelsen af SFN har problemet hele tiden været: Hvordan mobilisere vi flere øboer til at udnytte de muligheder som allerede er skabt? Hvordan får vi skabt det samvirke, der er forudsætning for at virksomheder bevares på øerne? Den tidligere bestyrelse har arbejdet med denne udfordring på forskellig vis, men ikke magtet at løse opgaven og derfor må nye kræfter tage over.

Arbejdet i SFN-bestyrelsen er ulønnet, og der er ikke noget lønnet sekretariat. Sådan skal det måske være, men hver gang en ildsjæl lægger en times arbejde på fællesskabets alter skal hun/han betale en medarbejder løn for at passe arbejdet i virksomheden. I en udkantsverden hvor meget store landdistriktsmidler sætter en dagsorden, udkonkurreres ildsjæle hurtigt af projektprofessionelle og eksterne konsulenter, som skaber en lønindtægt ved at tilbyde hurtige løsninger på betrængte øboers genvordigheder. Og de starter forfra. Hver gang! SFN har vist, at det kan lade sig gøre, og der skal lyde en opfordring til, at andre fører arbejdet videre i SFN. Men for at indsatsen fremover skal have et perspektiv, skal der samtidig lyde en opfordring til øsamfundene: Hvis afvikling på småøerne skal vendes til udvikling, skal man forstå at bygge på muligheder, som allerede er skabt. Det betyder opbakning om dem, der har skabt mulighederne og dem der fremover skal gøre indsatsen.

Næste ordinære generalforsamling i SFN finder sted i februar-marts 2014, men verden står ikke stille til da. Nye muligheder at udnytte for SFN vil opstå, også i indeværende år. At gribe mulighederne forudsætter imidlertid, at ny kræfter hurtigt melder sig under fanerne. Den siddende bestyrelse levner gerne plads til arbejdet og matcher også med dyrt købte erfaringer til nye ideer blandt nye ildsjæle.

Laurids Siig Christensen
Småøernes Fødevarenetværk

Hus til salg på Barsø

Hyggeligt hus på 145 m², beliggende på den dejlige lille ø Barsø er til salg. Pris: 590.000 kr.

Henvendelse for yderligere information på: havblik@lassen.mail.dk

„ET LYDLIGT MØDE“

Niaqornat skole og børn fra Anholt og Niaqornat

Der er stille på Anholt i juni. De fleste elever fra Anholt Skole er nemlig rejst nordpå. Langt nordpå. Helt præcist 500 km nord for polarcirklen til bygden Niaqornat for at gense eleverne på skolen i den lille bygd. I august 2012 besøgte eleverne fra Niaqornat Anholt.

„Et Lydligt Møde“ er et udvekslingsprojekt mellem Niaqornat Skole, Anholt Skole og to kunstnere: Musiker Magnus Jochumsen og billedkunstner Malene Pedersen. Gennem indsamling, bearbejdning af og fabulering over lyde fra børnenes hjemsteder og hjemlige miljøer arbejdes tværfagligt med at finde fælles kunstneriske udtryk og sprog. Målet er at skabe et møde, gennem lyd, mellem to børnegrupper og to samfund. At åbne dørene til forståelse af egen og andres kultur, og lyst og mod til at bevæge sig ud i det ukendte.

Børnene på de to skoler har meget tilfælles: De bor i små, isolerede samfund og er afhængige af at blive gode til at kommunikere med omverdenen udenfor bygden/øen. De har også en stærk følelse af tilknytning til „deres sted“ til fælles. Anholt og Niaqornat er steder, hvor stor stilhed er en del af hverdagen, og lyd derfor opleves meget intenst. Børnene kender både stilheden og de „hjemlige lyde“ godt.

Følg projektet på bloggen:
etlydligtmode.blogspot.dk

Malene Pedersen

At lytte opmærksomt

Skal der være fiskeri på Småøerne?

Den 11. april mødtes deltagere fra otte af småøerne i Odense for at diskutere fremtiden for fiskeriet på øerne. Fiskeri er en del af ø-kulturen, og erhvervet er med til at opretholde småøerne som levende helårssamfund og trækker turister og sejlere til øerne.

Kystnært fiskeri: Et levedygtigt erhverv, både socialt, miljømæssigt og økonomisk

Fødevareminister Mette Gjerskov deltog om formiddagen i seminaret. Hun lagde vægt på, at fiskeriet ikke skal være et museum, men et erhverv, og hun fokuserede på det faktum at frisk fanget fisk i dag er en mangelvare i Danmark. En arbejdsgruppe nedsat med det formål at se på hvordan, man kan bevare og udvikle det kystnære fiskeri, undersøger hvordan, der kan opretholdes et miljømæssigt skånsomt og samtidig økonomisk og socialt bæredygtigt fiskeri. Man ser bl.a. på redskabstyper i det kystnære fiskeri og på havnemiljøerne. I hele kæden fra havet til forbrugeren undersøges mulighederne for mærkning/branding som metode til at fortælle en historie om det lokale område, der kan følge produktet.

Havdage, fiskestop, garnregulering, kvoter...

Ministeren blev konfronteret med problematikkerne om havdage og torskefiskestop i april, der gør at man heller ikke kan fiske efter anden fangst – og provokationen i at lystfiskere må fiske torsk i samme periode. Desuden blev åleforvaltningsplanen diskuteret, og uvisheden om hvad der sker efter 1.1.2014. Ministeren efterlyste gode ideer til, hvordan vi får ram på det ulovlige ålefiskeri.

Ministeren lovede bl.a. at se på det at fiskere, som er medlem af en a-kasse, ikke kan få understøttelse i de dage i april, hvor de ikke må fiske.

Der er noget galt i havet!

Diskussionen om at få genoprettet bestandene førte direkte over til en drøftelse af havmiljøet og det store altoverskyggende spørgsmål: „Hvor er fisken?“ Det lød samstemmende fra salen, at der ingen fisk er længere i et område fra Storebæltsbroen og nordpå til Sejerø og i det vestlige Kattegat til Jylland, selvom der ikke har været overfiskeri i området. Behovet for undersøgelser er akut. Ministeren oplyste at der i nærmeste

Fødevareminister Mette Gjerskov og fiskere fra småøerne til seminaret den 11. april.

Fiskebåde i Agersø havn.

fremtid iværksættes undersøgelser af havmiljøet og fiskebestandene i udvalgte farvande i Danmark, og hun opfordrede småø-fiskerne til at give deres besyv med om hvilke områder, der har behov for undersøgelse.

Ø-fiskernes særlige udfordringer

På seminaret blev de ekstra transportudgifter ø-fiskere har i forhold til deres landfaste kolleger taget op. Ud over ekstra transportudgift på selve fangsten, drejer det sig også om ekstra transportudgifter på diesel, som fragtes til øen. Man drøf-

Kurt Krogsgaard opfordrede fiskerne til at kontakte ham og bruge ham – han besøger gerne øerne. Kurt Krogsgaard, Business Consult International, kk@bcinternational.dk, tlf. 4029 4130

Seminarets problemstillinger blev opsummeret i et brev og efterfølgende sendt til Fødevareministeren, som besvarede brevet noget henholdende i forhold til transportudgifter, bierhvervsfiskeri og „frit fiskeri“ for „ø-fiskerne“. Brevvekslingen kan ses på vores hjemmeside www.danske-smaaoer.dk under menuen „arkiv“. Arbejdsgruppe for kystfiskeri, læs mere her: www.fvm.dk

tede muligheden for, at ø-fiskerne kan sidestilles med landmændene på småøerne, der netop for en såkaldt Ø-støtte, som kompensation for de ekstra udgifter de har til transport af varer.

Desuden drøftedes det, om det kan gøres lempeligere at få tilladelse til bierhvervsfiskeri i de havne, der ingen erhvervsfiskere har længere. Muligheden for mere frit fiskeri – „ikke-kvotede“ fisk – for bierhvervsfiskerne blev drøftet. Ministeren ønsker, at meldepligten skal gøres mindre bureaukratisk og mere fleksibel. Der er desuden et stort behov for, at bierhvervsfiskere skal kunne afsætte deres fangst direkte på havnene.

Afsætning – et smartere salg: hvordan gør vi?

Et af de store spørgsmål på seminaret var: Hvordan får vi et smartere salg, uden de mange mellemlid, så vi kan sælge

fangsten til en højere pris? Udfordringen handler om at finde de værktøjer, der muliggør at man kan bibeholde en høj kvalitet i produktet og sælge til det til en økonomisk bæredygtig og høj pris, f.eks. ved at afsætte i nærområdet til det lokale marked, eller tænke i lokal forarbejdning. Konsulent Søren Espersen fortalte om mulighederne for at høste og forarbejde tang, der af mange anses som fremtidens fødevarer.

Morten Priesholm orienterede om tilskudsmulighederne i fiskeri-LAG ordningen, der har til formål at skabe flere iværksættere og arbejdspladser via bæredygtig udvikling af fiskeriområder – og alle 27 småøer er udpeget som fiskeriområde.

Fremtiden for ø-fiskerne

En af konklusionerne på fiskeriseminaret var at bevarelsen af de sidste fiskere i

havnene kræver en samlet fiskeriplan. Hvordan opretholdes faciliteter (kølehus etc.) til landing af fiskene, og hvordan bibeholdes de levende havnemiljøer, som en lokal attraktion?

Nye muligheder – om det er forarbejdning af fisk, muslinger, tang eller udvikling af dykkerturisme – kan være det, der skaber liv og arbejdspladser på havnene. Kurt Krogsgaard, konsulent for kystfiskere, pegede på, at det er nødvendigt, at kystnære fiskere og bierhvervsfiskere finder en vej til at støtte hinanden i de forskellige fiskerimetoder, hvis det kystnære fiskeri skal bevares.

ls

Dronning Margrethe besøger Orø Skole

Dronning Margrethe og Prins Henrik startede deres sommertogt på Orø den 3. juni og anløb Aarø tre dage efter. Besøget på Orø var spækket med ø-oplevelser, lige fra historisk festspil i vandet over besøg i Orø Motorcykelklub, på Skole- og Behandlingshjemmet Orø Strand og meget mere. Dronningen

gik i sin forgængers fodspor og besteg Stensbjerg Banke, kaldet Magrethe-bakken, hvor det siges at Magrethe den 1. havde et jagtslot.

På Aarø ankom regentparret den 6. juni i Chalup, og blev kørt i hestevogn rundt på øen med første stop ved Aarø Vingård. Derefter besøgte Dronningen og

Prinsen Galloway Gårdbutik og smagte på specialiteter fra øen til frokost på Brummers Gård. Efter byvandring til Bulladen, Kongsgården og Julekirken afsluttes med ægte sønderjysk kaffebord i Aarø Forsamlingshus.

ls

FOLKEMØDE

– en politisk festival

I fem dage i juni var ti øboere på stikkerne på Bornholm under det politiske folkemøde i Allinge. Formandskab, bestyrelsesmedlemmer og sekretariatsleder skænkede kaffe og fortalte om ø-livet til publikum og politikere.

Ø-sammenslutningens stand i hjertet af folkemødet var en oase af ø-idyl midt i en hektisk myretue af alle mulige mennesker lige fra politikere, arrangører, skolefolk af alle slags, organisationsfolk, embedsmænd, almindelige mennesker – ja, repræsentanter for hele „folket“, unge som gamle.

Af de 1300 arrangementer der blev afholdt på folkemødet var Ø-sammenslutningens debatter om de små skoler, ø-kirken, små fødevarerprodu-

center og ikke mindst færgerne velbesøgte og med livlig debat.

Fredag eftermiddag fik Lasse & Mathilde småørernes telt og hele pladsen foran til at vugge til ø-viser og god musik.

Hvad skal det til for?

Folkemødet er en mulighed for at synliggøre os på flere fronter ved samme lejlighed. Dels er der en direkte adgang til politikere på en mere uformel måde en via de gængse veje i folketinget.

Politikerne er meget lydhøre og samtidig er de under folkemødet på „slap line“ og kan debattere mere frit end vi ellers oplever det.

Dels kommer der et hav af forskellige mennesker forbi som pludselig – i det tilfældige møde – får øjnene op for, at der findes små øer med helårsliv og aktiv befolkning. Måske er det blot en aha-oplevelse, men

hos mange planter vi den første lille spire til et ø-besøg, som er første led i det lange seje bosætningstræk.

ls

Livlig debat om færgerne

Færgedebat ved småørernes telt

En god snak om ø-livet og god stemning i småørernes telt

Ole Odsgaard (tv), Manu Sareen, Steffen Damsgaard (th) i debat om ø-kirkerne

Småøerne er klar til at tage imod

Dorthe Winther, Mette Hjerminde Dencker, Annette Lind, Anni Matthiesen i debat om ø-skolerne

„Småøerne er dén vej...“

Kaffe og ø-småkager trækker folk til

„Nej, Bornholm er alt for stor til at være en småø...“

Folkemængde ved småøernes telt...

Bestyrelsesarbejde i frivillige foreninger – sæt kryds i kalenderen!

Sammenslutningen af Danske Småøer udbyder i efteråret 2013 og foråret 2014 en række seminarer med fokus på bestyrelsesarbejde.

I forlængelse af det bestyrelsesseminar, der blev afholdt på Mandø i september 2012, fik vi mange tilbagemeldinger med ønsker om en gentagelse og opfølgning på dette seminar. Vi afholder derfor fire seminarer om emnet i løbet af det kommende lille års tid.

Målgruppen for seminarerne er i første række nuværende og potentielle medlemmer af småøernes beboerforeninger. Alle øboere med engagement i foreningslivet er velkomne.

Indhold. Det første er et fælles seminar med fokus på *forsikringer* og de faldgruber, der kan være for beboerforeninger i denne sammenhæng. Hvad er lovkrav? – hvad er bare sund fornuft i denne jungle?

I foråret 2014 afholder vi tre steder i landet seminarer med nogenlunde ens indhold:

Det er emner som „Balancen mellem nye tiltag og den almindelige drift af en forening“, „Synliggørelse – kommunikation udadtil“, „Rekruttering og fastholdelse af frivillige“, „Planlægning og uddelegering af opgaver i bestyrelserne; etablering af Ad hoc grupper“, der vil blive gennemgået.

Erfaringsudveksling og netværksopbygning deltagerne imellem er desuden en stor del af formålet med seminarerne.

Hans Stavnsager fra Center for Frivillighed, som nogle af jer vil genkende fra Mandø seminaret, er oplægsholder og vil dele sine erfaringer og gode råd med deltagerne. Han vil efter bedste evne beskrive emnerne ud fra en ø-vinkel.

De fire netværksmøder er planlagt som dagsmøder og vil finde sted forskellige steder i landet, så flest mulige øboere for mulighed for at deltage.

Netværksmøde om forsikringer:

Lørdag den 28. september 2013 i Odense.

Netværksmøder om bestyrelsesarbejde: Fokus på de redskaber, der kan bruges i udførelse og organisering af det frivillige arbejde i bestyrelserne. Seminarmøderne udbydes følgende datoer:

Lørdag den 25. januar 2014: JYLLAND

Lørdag den 22. februar 2014: SJÆLLAND

Lørdag den 5. april 2014: FYN

Stedet for arrangementerne vil blive meddelt i nyhedsbreve og her i Ø-posten, når de foreligger. Der vil være plads til 20-30 deltagere pr. netværksmøde. Pladserne fordeles efter først til mølle princippet. Tilmelding er mulig allerede nu til sekretariatet@danske-smaaoer.dk eller på tlf. 62 52 39 93. Pris pr. deltager er 150 kr. inkl. forplejning (kaffe/te og frokost).

Seminarerne gennemføres under forudsætning af, at vi får tildelt støttemidler.

Fem initiativrige Lybokvinder

Da vores købmand ikke længere er 25, kommer der jo en dag, hvor han ikke længere har lyst til at være købmand. Ulla Jeppesen tænkte fremad (som vi kvinder jo gør): „Hvorfor vente på den dag og risikere at stå uden købmand?“. Ulla og købmanden blev enige om, at vi skulle prøve, om der ikke kunne startes en købmandsforening. Ulla fik samlet 4 kvinder: Tove Petersen, Charlotte Flensted, Hanne Windeleff og Birgit Madsen. De indkaldte til et orienteringsmøde d. 3. jan, hvor de havde fået den tidligere købmand Tom Andreasen fra Avernakø til at fortælle om

deres købmandsforening. Der mødte 62 personer op: fastboende, sommerhusejere og andre med interesse for Lyø. Snakken gik livligt, og man blev enige om at holde en stiftende generalforsamling. Den fandt sted d. 16. feb. med deltagelse af 67 personer op – alt hvad der kunne stoppes ind i „Damgårdens“ lokale.

Alle myndige personer med interesse for Lyø kan optages som medlem af foreningen for et kontingent på 100 kr. om året. For at skaffe egenkapital udsteder og sælger foreningen indskudsbeviser á 500 kr. Indtil nu er der kommet 220.000

kr. ind, som skal gå til erhvervelse af en ejendom til købmandsdrift. Ønsker du at støtte foreningen, kan du blive medlem ved at indbetale 100,00 kr. på reg. 0828 kontonr. 000 343 77 87. Hvis du også køber et indskudsbevis, er du stemmeberettiget på generalforsamlingen.

I håbet om at rigtig mange vil støtte det gode initiativ sendes de venligste hilsener

Elise Hansen, Lyø

Befolkningstal i op- og nedgang

At læse befolkningstal for småøerne i disse år, er som at opholde sig i en lille jolle i høj bølgegang: det går op og ned! – men samlet set nok mest ned...

Danmarks statistik udgiver hvert forår tallene for øernes befolkning. Tallene er baseret på øboere tilmeldt folkeregisteret pr. 1. januar.

I løbet af det sidste år (fra 1.1. 2012 til 1.1. 2013) har ni øer haft en relativ stor tilbagegang, mens fire øer har haft en positiv befolkningstilvækst, nemlig Anholt (+ 18), Avernakø (+8), Orø (+15) og Venø (+13). Af de resterende 14 øer holder Barsø, Birkholm, Egholm, Hjarnø, Hjortø og Mandø et stabilt befolkningstal. Askø/Lilleø, Lyø og Skarø har haft

en beskedne befolkningstilvækst på én person, mens Bjørnø, Drejø, Endelave, Nekselø, og Tunø ligger og vipper med en lille tilbagegang på 1 til 3 personer.

Kigger man længere tilbage i tabellen og sammenligner med år 2000 tegner der sig et lidt anderledes billede: På de 13 år er der sket en markant tilbagegang i befolkningstallet, samlet set fra 5.375 personer i 2000 til 4.612 i år 2013. Tre øer har dog haft en positiv tilvækst i befolkningstallet i perioden, nemlig Anholt (+5), Endelave (+13), og Skarø (+6).

Tendensen for småøerne er generelt for nedadgående, og kurven er ikke knækket endnu.

ls

Repræsentantskabsmøde 2013

Sammenslutningen af Danske Småøer afholder det årlige repræsentantskabsmøde i weekenden den 1.-3. november i Odense. Reservér allerede nu datoen! Temaerne bliver ny strategi for LAG i den kommende periode, strandbeskyttelse og færger.

Folketal pr. 1. januar efter øer og tid

	2013	2012	2011	2005	2000
Agersø	181	191	203	238	247
Anholt	169	151	154	161	164
Askø/Lilleø	44	43	42	69	73
Avernakø	114	106	104	113	115
Barsø	22	22	22	25	26
Birkholm	11	11	10	7	9
Bjørnø	32	33	37	43	40
Bågåø	27	33	34	36	32
Drejø	64	66	65	74	81
Egholm	48	48	49	50	50
Endelave	176	177	185	171	163
Fejø	464	489	526	611	606
Femø	123	131	145	154	182
Fur	826	842	855	904	949
Hjarnø	104	104	98	108	110
Hjortø	8	8	8	13	17
Lyø	101	100	98	138	132
Mandø	41	41	44	59	69
Nekselø	18	19	20	24	22
Omø	154	162	167	190	159
Orø	846	831	867	948	1007
Sejerø	348	358	366	406	392
Skarø	33	32	36	37	27
Strynø	202	221	216	206	208
Tunø	109	112	117	112	92
Venø	190	183	185	211	188
Årø	157	161	163	183	215
Samlet	4612	4675	4816	5291	5375

Sammenslutningen af Danske Småøers Generalforsamling på Orø 1. juni 2013

Indledningsvis vil jeg rette en stor tak til alle arrangørerne. På alle måder et vel tilrettelagt og vel gennemført arrangement. Det hele krydret med små inspirerende „dannelsesrejser“ udi øens gøren og laden, set i det historiske perspektiv. Lidt afsluttende eksercits af de eksaminerede disciple ved den efterfølgende middag vakte megen furore og morskab... Alt i alt til et 10-tal til de arrangerende – både for den kunstneriske såvel som den tekniske udførelse.

Lidt af det faktuelle: 20 øer var repræsenteret, 3 folketingsmedlemmer deltog samt den samlede bestyrelse. Fra bestyrelsen blev repræsentanterne hhv. fra Omø - Svend Erik Hansen - og Fejø - Jørgen Møller - udskiftet til fordel for Nekselø - Roar Slots - og Bjørnø - Susanne Nim Jensen. Fra formandskabet modtog Eva Terkelsen med akklamation genvalg som næstformand.

Af mere kontroversiel karakter var 2 forslag fremsendt til debat og afstemning:
a) Forslag til nyt Målsætningsprogram og
b) Forslag til vedtægtsændringer, stillet af Fur sogneråd: „at flertallet af øens indbyggere selv ejer deres bolig“.

Ad a): Målsætningsprogrammet blev under den efterfølgende debat finjusteret og godkendt med få rettelser.

Ad b): Forslaget blev debatteret. Generalforsamlingens repræsentanter stemte imod dette forslag og dets ordlyd. Generalforsamlingen bakkede op om ideen, og bestyrelsen arbejder videre med problematikken med henblik på nyt forslag ved næste års generalforsamling.

Afsluttende vil jeg som afgående bestyrelsesmedlem fremhæve flere væsentlige opgaver ved Sammenslutningens virke. Da vi er få indbyggere – under 5.000 – er det vigtigt, at vi alle bakker 100% op omkring vores bestyrelse, så vi fremstår samlet. Kun gennem denne styrke kan vi opnå forståelse og resultater dels i offentligheden men ikke mindst i Folketinget, regioner og kommuner. Som ø-repræsentant må vi ikke forfalde til kun at være repræsentant for vor egen ø. Vi skal stå endnu mere sammen i fremtiden. Konkurrencen i fremtiden vil på alle områder presse os

Generalforsamling i Orø forsamlingshus 2013

Rundvisning på museet Hestebedgård på Orø

til det yderste. Fællesskabet har derfor aldrig været vigtigere.

Med stor tak til alle øernes befolkning,

ø-repræsentanterne og bestyrelsen ønsker jeg alt det bedste for fremtiden.

Jørgen Møller
Afgående bestyrelsesmedlem
Fejø

Målsætningsprogram

Målsætningsprogrammet relaterer sig til Sammenslutningen af Danske Småøers vedtægter og er udtryk for en prioritering af Sammenslutningen af Danske Småøers arbejde inden for en femårs periode. Målsætningsprogrammet skal derfor løbende gentænkes.

Generalforsamlingen vedtager målsætningsprogrammet, der fastlægger Ø-sammenslutningens politik for småøerne.

Sammenslutningens formål

Sammenslutningen af Danske Småøer stiftedes i 1974 af 18 øer fordelt over hele landet og består i dag af 27 øer. Formålet er ifølge vedtægternes §2:

- 1) at intensivere den indbyrdes kontakt imellem medlemsøernes befolkninger og inspirere til nytænkning, udveksling af erfaringer m.v.
- 2) at skabe og udbygge kontakter til private og offentlige institutioner til gavn for medlemsøerne.
- 3) at fremme tilflytning til øerne for derved at opretholde en fastboende befolkning og bevare småøerne som helårsbeboede og økonomisk bæredygtige lokalsamfund.
- 4) at arbejde aktivt for erhvervsfremmende foranstaltninger og drive oplysningsvirksomhed, som kan skabe forståelse for medlemsøernes situation, deres kvaliteter, fortrin og behov.
- 5) at medvirke til oprettelse af selvstændige institutioner, der lokalt skal arbejde for at fremme udviklingen på medlemsøerne.

Organisation

Foreningens højeste myndighed er generalforsamlingen, der er sammensat af en repræsentant fra hver af medlemsøernes beboer- eller borgerforening.

Generalforsamlingen samles en gang årligt til en ordinær generalforsamling, hvor bestyrelsesposterne også besættes. Bestyrelsen består af 8 medlemmer. Formand og næstformand vælges personligt for en 2-årig periode.

Foreningens udøvende organ er sekretariatet.

Arbejdsniveauer

Sammenslutningen af Danske Småøer arbejder på flere ligestillede niveauer i forhold til:

Den enkelte medlems-øes beboere

- Ø-Sammenslutningen skal arbejde for at
- servicere beboerne med Ø-sammenslutningens opsamlede viden om ø-forhold.
 - udvikle netværk blandt øernes beboere.

Den enkelte medlems-ø

- Ø-sammenslutningen skal arbejde for at
- formidle viden om metoder og fremgangsmåder, der styrker småøerne som lokalsamfund, socialt og økonomisk.
 - opsamle og formidle erfaringer fra ø-udviklingsaktiviteter.

Det omgivende samfund

- Ø-Sammenslutningen skal arbejde for at
- der i samfundet opnås en forståelse for småøernes vilkår og en vilje til at skabe rammer for levedygtige lokalsamfund på småøerne.
 - medlemsøerne i lovgivningen samt i de centrale og lokale myndigheders administration sikres en positiv særbehandling, der støtter øernes eksistens som bæredygtige lokalsamfund.
 - småøerne tilgodeses i nationale støtteordninger, og herunder arbejde for, at der fortsat er egen lokal aktionsgruppe for småøerne (LAG).

Det internationale samfund

- Ø-Sammenslutningen skal arbejde for at
- EU-lovgivning udformes, så der tages hensyn til de særlige vilkår, som kendetegner småøsamfund.
 - der løbende etableres netværk europæiske øboere imellem.
 - medvirke aktivt i det europæiske ø-samarbejde, og arbejde for at de små øers netværk høres i lovforberedende arbejde.

Arbejdsområder

På ovennævnte fire niveauer skal Ø-sammenslutningen arbejde for småøernes muligheder for fortsat at være levedygtige helårssamfund for alle aldersgrupper ved en fokuseret indsats

på følgende områder:

Færge og transport

Færgerne er øernes livsnerve. Af færgeforbindelsen afhænger muligheden for uddannelse, erhverv og turisme.

Ø-sammenslutningen mener principielt at al færgetransport skal være gratis, i det Ø-sammenslutningen betragter færgen som en forlængelse af den offentlige landevej.

- Indtil dette er effektueret vil Ø-sammenslutningen arbejde for at
- tilskuddet til færgerne 'øremærkes', og der sikres åbne og gennemskelige færgeregnskaber for alle færgeruter.
 - sikre og fastholde gratis persontransport for fastboende.
 - fragt bliver gratis for fastboende (erhvervsdrivende såvel som private).
 - børn kan rejse gratis med færgerne.

Uanset om færgetransporten er gratis eller ej, vil Ø-sammenslutningen arbejde for at

- sejladserne tilrettelægges således, at den tilgodeser øboernes mulighed for uddannelse, pendling og erhverv.
- der etableres et fælles servicesekretariat for færgeselskaber (et færgesekretariat) under Småøernes Færgeselskaber og medvirke til i et samarbejde med Småøernes Færgeselskaber at formulere rammerne for dette sekretariats område.
- der fortsat afsættes statslige puljemidler til nybygning af energirigtige færger.
- færgerne har hjemsted og overnatter på øerne.

Erhverv, turisme og service

Ø-sammenslutningen skal arbejde for at sikre eksisterende erhverv og for etableringen af nye virksomheder. Rammebetingelserne for erhverv skal sikres, bl.a. inden for områderne handel, industri, service, håndværk, fødevarerproduktion og turisme.

Ø-sammenslutningen skal arbejde for

- at sikre gennemførelsen af den fastlagte erhvervs politik (jf. Generalforsamling 2012).

Fortsættes på side 14

Forsat fra side 13

- en sæsonmæssig udvidelse og spredning af turismen, der ud fra den enkelte øs ønsker sikrer øen en harmonisk turistudvikling.
- bevarelse af flest mulige landbrug på øerne, og arbejde for at landbrugsbedrifterne ejes og drives af fastboende på øerne.
- udviklingen af rådgivning for virksomheder og virksomhedsudvikling.
- netværksdannelse for erhvervsdrivende.
- bevarelsen af offentlige arbejdspladser på øerne, eksempelvis præsteembederne.
- at offentlige opgaver udføres af fastboende på øerne, eksempelvis via en slags „ø-pedelordning“.
- etableringen af udviklings- og konsulentordninger, der kan medvirke til udviklingen af erhvervsmuligheder og service på øerne.
- at udbrede information, både internt og eksternt, om de muligheder som bl.a. informationsteknologi giver for oprettelse af hjemmearbejdspladser på øerne.

Øvrige basisvilkår

Ø-sammenslutningen skal arbejde for at sikre basisvilkår for bevarelsen af helårsliv på småøerne. Der skal arbejdes med emner indenfor følgende områder:

Sundhedsområdet

- Adgang til læge- sygepleje og døgnbetjent hjemmehjælp på øerne.
- Frivilligt akutberedskab på øerne med tilhørende helikopterservice.
- Frivilligt brandkorps på øerne.

Uddannelse, kultur og fritidsområdet

- Sikre de eksisterende ø-børnepasningsordninger, alternativt sikre adgang til børnepasning i nærområdet.
- Sikre de eksisterende ø-skoler, nu som i fremtiden.
- Sikre adgang til grundskole i nærområdet.
- Sikre adgang til uddannelser og ungdomsuddannelser i nærområdet.
- Sikre, at der ydes kommunal uddannelsesstøtte til de elever, som pga. for lang transporttid er tvunget til at flytte hjemmefra for at færdiggøre grundskole og ungdomsuddannelse.
- Sikre adgang til kultur- og fritidsmuligheder for børn og voksne, herunder samlingsfaciliteter.

Boligområdet

- Bevarelse af helårsboliger på øerne.
- Adgang til et varieret udbud af boligtyper på øerne, f.eks. lejeboliger og ejendomme med varieret jordtiliggende.

Basale Servicefaciliteter

- Arbejde for at eksisterende dagligvarebutikker, post-, bank-, apoteks- og biblioteksservice bevares og udvikles.
- Arbejde for IT dækning på småøerne af bredbånd (minimum 100 Mb på up- og download) såvel som mobiltelefoni og på samme økonomiske vilkår som fastlandets.
- Udvikling af havne, herunder også lystbådehavne
- Kystsikring

Energiområdet

- Ø-sammenslutningen skal støtte op om de enkelte øers udvikling i processen med at blive bæredygtige på energiområdet.
- Ø-sammenslutningen skal arbejde for videndeling mellem øerne på området.
- Ø-sammenslutningen skal fremme muligheden for at bruge øernes særlige geografi, som afgrænsede enheder til at demonstrere projekter for omverden.

Synlighed og netværksdannelse

- Ø-sammenslutningen skal arbejde for
- at sikre formidling og øge synligheden af ø-sagen til øboere, ø-venner, politikere og embedsmænd gennem f.eks. Ø-posten, hjemmeside og nyhedsbreve.
 - at sikre en kontinuerlig, udadvendt informationsvirksomhed om forholdene på de danske småøer.
 - at give mulighed for kompetenceudvikling, netværksdannelse og erfaringsudveksling for medlemmerne samt søge økonomisk støtte hertil.
 - at servicere medlemmer med opsamlet viden om ø-forhold og løsningsmuligheder (f.eks. i forhold til bosætning, turisme, erhverv etc.)
 - en fortsat udvikling af ø-sekretariatet og en sikring af bestyrelsens arbejdsmuligheder.

1. juni 2013

Sammenslutningen af Danske Småøers
Generalforsamling på Orø

Ny fordeling af tilskud til kommuner med småøer

Som tidligere omtalt i Ø-posten forudsættes det i udligningsreformen, (hvor man forøger tilskuddet til ø-kommuner med 15 mil. kr.), at der skal ske en modernisering af fordelingsnøglen for tilskuddet til driften af færgeruterne – det såkaldte §20-tilskud. §20 tilskuddet er i 2013 på 89,7 mil. kr. og er begrundet i de særlige ø-udgifter, herunder færge-driften, som kommunerne antages at måtte have.

Modernisering af fordelingsnøglen

Formålet med moderniseringen af fordelingsnøglen har været at finde en model, så tilskuddet bliver fordelt efter enklere og mere tidssvarende regler, end tilfældet er i dag.

Rapporten blev offentliggjort mandagen efter vores generalforsamling af Økonomi- og Indenrigsminister Margrethe Vestager.

To modeller

Man har indhentet det økonomiske grundlag fra ø-kommunerne, og det viser, at langt størstedelen – 78% – af kommunernes merudgifter kan relateres til drift af færger og havne. Herefter følger folkeskoleområdet med godt 8% og ældreområdet med godt 6%.

I Finansieringsudvalgets rapport opstilles to modeller for en omlægning af tilskudsfordelingen.

Model 1 indebærer en ren objektiv fordeling af statstilskuddet på baggrund af befolkningstal og sejlafstand. Modellen har store fordelingsmæssige konsekvenser, idet i alt otte kommuner med i alt 11 øer vil miste tilskudsmidler.

Model 2 baseres dels på et gennemsnit

af de faktiske udgifter i forbindelse med færgedriften i perioden 2007-2012, og dels på fordeling af en mindre andel af tilskuddet på baggrund af et objektivi kriterium – befolkningstal. På trods af udgangspunktet i de faktiske udgifter medfører model 2 tab for to kommuner

Ingen direkte vurdering af serviceniveauet.

For os at se er der altså ikke direkte sammenhæng mellem omkostninger til færgen, og hvor mange der bor. Et eksempel kunne være følgende: På Venø bor omkring 200. Hvis der flytter 50 flere til Venø, skal færgen jo ikke nødvendigvis sejle mere – de 50 kan sagtens være med på de ture, der allerede sejles – og der vil således ikke være ekstra udgifter for kommunen – tværtimod – formentlig flere billetindtægter (på biler). Hvis man tager det omvendte – nemlig at 50 personer fraflytter Venø – vil man iflg. model 1 miste penge, og kommunen vil så formentlig spare på serviceniveauet – f.eks. ved at sejle færre ture. Men fordi man pludselig er 50 færre, betyder det jo ikke, at de øvrige øboere har mindre behov for at kunne tage med færgen, f.eks. om morgenen for at komme på arbejde.

Model 2 er bedre end model 1, men det er stadig uacceptabelt, at to kommuner må afgive tilskud. De øer, der hører under disse kommuner, får jo da ikke gratis fragt og personsejlad i ydersæsonen.

Jeg kan i øvrigt også være meget i tvivl, om andre øer får det. For det er jo stadigvæk op til kommunerne at beslutte, hvad disse penge skal bruges til – de er ikke øremærket til færgedrift.

Det betyder, at vi også på de områder,

hvor noget er gratis, får forskellige vilkår. Der ud over har man heller ikke direkte forholdt sig til serviceniveauet på de enkelte færgeruter og sammenholdt det med udviklingspotentialet for de enkelte øer.

Minister anbefaler model 2

I en pressemeddelelse siger Økonomi- og Indenrigsminister Margrethe Vestager bl.a.: „Vi har sammen fundet 15 mio. kr. til et betydeligt løft af tilskuddet til kommuner med øer. Og af denne forhøjelse skal kommunerne så bruge 2 mio.kr. til at lave et fælles færgesekretariat. Inden for midlerne kan kommunerne desuden oprette nye eller forbedrede rabatordninger på færgerne til øerne. Det er alt sammen tiltag, som småøerne har efterspurgt.“

„I dag bliver ø-tilskuddet stadig fordelt efter principper helt tilbage fra 1998 – det vil sige en tid, hvor der var både kommuner, amter og stat involveret i at sikre en rimelig færgedrift til og fra øerne. Derfor er jeg glad for, at Finansieringsudvalget nu er kommet med sin rapport om ø-tilskuddet. Efter drøftelse med aftalepartierne vil jeg lægge til grund, at vi vælger den model, hvor tilskuddet uddeles efter kommunernes gennemsnitlige udgifter til færgedriften, målt over tid.“

Vi tror ikke på det!

Vi har i Ø-sammenslutningen hele tiden ment (og sagt det til politikerne), at de 15 mil. kr. i stedet for at være en del af udligningsreformen skulle have været ’rigtige’ penge, hvor kommunerne kunne blive godtgjort for deres udgifter, hvis der blev indført gratis fragt og fri transport for personer i april og september, i lighed

den ordning vi allerede kender i dag for øboere. Her kompenseres færgeselskabernes direkte for det tab, de har haft ved at øboere, deres cykler og invalidevogne sejler gratis.

Jeg tror altså ikke på, at kommunerne – fordi de nu får en halv eller en hel million kr. mere i tilskud – tilbyder gratis fragt. På nogle øer er der jo også hårdt brug for, at pengene bruges til forbedring af den daglige service, i form af flere ture eller billigere billetter.

Signalværdi

Kommunerne er meget opmærksomme på den store udgift, deres færges/småøer er. Ingen budgetbehandling i ø-kommuner uden at man kigger på udgifterne til færgedriften, skolen eller omfanget af ældreomsorgen.

Det giver stor usikkerhed om, hvordan man kan få sin hverdag til at hænge sammen som øbo – „Bliver den færgafgang, jeg bruger, sparet væk, kan mit barn gå i skole, kan jeg blive gammel på min ø?“ vil være nogle af de spørgsmål, der hurtigt vil rejse sig.

Det skaber en unødigt utryghed og usikkerhed om, hvilket serviceniveau man kan forvente og giver i al fald IKKE tilflyttere.

dw

Se Finansieringsudvalgets rapport „Tilskudsordningen vedr. kommuner med mindre øer“ her: <http://oim.dk/media/497387/Tilskudsordningen.pdf>

Hjarnø inviterer til ø-oplevelser

KUNST, MAD OG KULTUR Ø-OPLEVELSER PÅ HJARNØ

SØNDAG DEN 18. AUGUST 2013 KL. 10-17

Tag familien med på udflugt den 18. august og besøg den lille charmerende ø midt i Danmarks ørige.

Denne dag byder Hjarnø på mangfoldige oplevelser og smagsprøver på ølivet.

Bl.a. med madoplevelser, strandsafari, boder, kunst m.m.

info: www.hjarnø.dk

Søndag den 18. august 2013 kl. 10-17 er der mange muligheder på Hjarnø: Madmarked med ø-produkter, Strandsafari, Smag på Hjarnø, Workshop om bålmad, Lokalarkivet holder foredrag i Hjarnø kirke, Landart projekt, Kulinariske Fristelser fra Kattegat til Gudenåen,

Kunsthappningen, Jettes frodige have med tegneworkshop, Strandcafé, Workshop og boder med fokus på kunsthåndværk, malerier, keramik, smykker m.m., Ærkæolog fortæller om Hjarnøs historie og skibssætning, Rakubrænding, Traktortræf og

Fællesspisningsarrangement kl. 17. *Flere ture, foredrag, workshops m.v. koster lidt – så husk kontanter. Mere info på www.hjarnø.dk*

På dagen er der gratis færgetransport for personer mellem kl. 10 og 16. Afgang fra øen er altid gratis.

ls

Ø-POSTEN

Nyheder fra Sammenslutningen af Danske Småøer. ISSN-0105-4325.

Ø-Postens spalter er åbne for alle; artiklerne er ikke nødvendigvis udtryk for Sammenslutningen af Danske Småøers holdninger.

Redaktion: Sammenslutningens bestyrelse

Dorthe Winther, Omø, ansv.h. 58 19 91 80

Eva Terkelsen, Bjørnø 20 63 15 31

Kirsten Christensen, Baago 64 71 12 37

Birte Harritsø, Femø 54 71 51 11

Bent Hindrup, Endelave 76 28 01 51

Lone Nielsen, Sejerø 59 59 02 45

Roar Slots, Nekselø 59 26 90 54

Susanne Nim Jensen, Bjørnø 62 61 02 04

Redaktør: Lise Thillemann Sørensen

Layout: Erik Steenstrup Dyhr

Foto: Ib Ballisager, Malene Pedersen, Ole

Odsgaard, Dorthe Winther, Lise Thillemann

Sørensen.

Ø-Posten udgives med tilskud fra Ministeriet

for By, Bolig og Landdistrikter.

Annoncer: 4,00 kr. pr. sp.mm.

Tryk: Svendborg Tryk. Oplag: 3300

Redaktionen afsluttet 18. juni 2013

Abonnement: 150 kr. pr. kalenderår.

Ø-Posten: Sammenslutningen af Danske Småøer

Strynø Brovej 12, 5900 Rudkøbing

Tlf. 6251 3993

E-mail: sekretariatet@danske-smaaoer.dk

Se flere ø-nyheder og tilmeld dig nyhedsbrevet fra Sammenslutningen af Danske Småøer på www.danske-smaaoer.dk